

DECIZIE

30 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Corotcaia Xenia, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corotcaia Xenia către Corotchii Serghei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s.Ciocana, privind decăderea din drepturile părintești,

împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Corotcaia Xenia împotriva hotărârii din 14 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

a c o n s t a t a t :

La 14 februarie 2019, Corotcaia Xenia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Corotchii Serghei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Ciocana, privind decăderea din drepturile părintești.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 august 2019, acțiunea a fost respinsă.

La 02 septembrie 2019, Corotcaia Xenia a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând instanței casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea apelantei a unui termen de 7 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, prezintănd dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 75 lei și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, explicând concomitent apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Corotcaia Xenia împotriva hotărârii din 14 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

La 11 februarie 2020, Corotcaia Xenia, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, a declarat recurs asupra încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei în instanța de apel la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs a indicat că încheierea instanței de apel urmează a fi casată, deoarece recurenta a îndeplinit în termen indicațiile instanței din încheierea din 21 ianuarie 2020, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Corotcaia Xenia, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 21 ianuarie 2020, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 05 februarie 2020 (f.d. 85). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 11 februarie 2020, Colegiul consideră că cererea de recurs a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, cu acordarea apelantei a unui termen de 7 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, prezentând dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 75 lei și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, explicând concomitent apelantei că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Corotcaia Xenia împotriva hotărârii din 14 august 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Colegiul nu poate reține argumentul avocatului recurenteii cu privire la faptul că aceasta ar fi îndeplinit indicațiile instanței în termenul acordat și ar fi prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat.

În această ordine de idei, este de menționat că încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expedită avocatului Rotaru Vitalie la 03 ianuarie 2020 (f.d. 73), prin poșta electronică, la adresa e-mail indicată de către acesta în antetul cererii de apel nemotivate, înregistrată la 02 septembrie 2019 (f.d. 56).

În motivarea cererii de recurs, avocatul recurenteii a invocat că, de fapt, a recepționat încheierea din 19 decembrie 2019, la 10 ianuarie 2020, și nu la 03 ianuarie 2020 – data când aceasta a fost expedită de către instanța de apel, fapt despre care a informat instanța, atât printr-o discuție telefonică cu asistentul judiciar al judecătorului-raportor, cât și printr-un mesaj expedit prin e-mail (f.d. 93). De asemenea, s-a indicat că în încheierea recurată nu s-a motivat faptul dacă la pronunțarea acesteia, instanța de apel a dispus de o dovadă de recepționare a încheierii, prin care nu s-a dat curs apelului, de către apelantă (avocatul acesteia). Respectiv, avocatul Rotaru Vitalie consideră că termenul de 7 zile, stabilit de către Curtea de Apel Chișinău în încheierea sa din 19 decembrie 2019, urma a fi calculat din data de 10 ianuarie 2020, și nu din data de 03 ianuarie 2020.

Cu referire la argumentele enumerate mai sus, Colegiul ține să atragă atenția asupra faptului că, înscrisul anexat la cererea de recurs (f.d. 93), pretins a fi o dovadă de recepție a încheierii instanței de apel din 19 decembrie 2019, nu poate fi reținut drept probă în acest sens, dat fiind faptul că nu demonstrează în nici un fel momentul recepționării actului instanței de către avocat. În acest sens, se reține că înscrisul respectiv conține un mesaj adresat instanței de apel, prin care avocatul aduce la cunoștință acesteia că ar fi primit copia încheierii la 10 ianuarie 2020 și urmează să înlăture neajunsurile cererii de apel în decurs de 7 zile. Totodată, din acest înscris nu poate fi dedus cu certitudine dacă mesajul a fost sau nu expedit în adresa Curții de Apel Chișinău, lipsind cu desăvârșire data și ora expedierii. În așa mod, extrasul respectiv din cutia poștală a avocatului, nu are o putere probantă.

Pe de altă parte, analizând scrisoarea electronică a instanței de apel din 03 ianuarie 2020 (f.d. 73), care are atașată încheierea din 19 decembrie 2019, Colegiul conchide că aceasta conține o informație amplă cu privire la data, ora, destinatarul, expeditorul și atașamentul la scrisoare. Mai mult, trimiterea electronică prin intermediul tehnicii de calcul și rețelei Internet se efectuează imediat, de aceea argumentul avocatului recurenteii cu privire la faptul că ar fi recepționat încheierea tocmai la 10 ianuarie 2020, este apreciat critic de către Colegiu, or, data recepționării corespondenței nu trebuie confundată cu data verificării poștei electronice de către destinatar. Respectiv, avocatul fiind un profesionist, având în gestiune mai multe dosare, indicând în antetul actelor pe care le întocmește adresa lui electronică, are obligația pozitivă de a verifica conținutul cutiei poștale.

În același context, art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Cu titlu principal, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura

în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

În așa mod, omiterea termenului acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea recurente/avocatului, dat fiind faptul că a fost citată legal, i s-au comunicat actele de procedură, iar odată cu depunerea la 02 septembrie 2019 a cererii de apel nemotivate, nu s-a interesat de soarta dosarului, nu și-a îndeplinit obligațiile procedurale, nu a manifestat diligență și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, fiind obligată să se informeze de soarta dosarului și să întreprindă măsurile necesare în scopul de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat și a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile

procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Corotcaia Xenia, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie, împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 14 august 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Corotcaia Xenia, prin intermediul avocatului Rotaru Vitalie.

Se menține încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Corotcaia Xenia către Corotchii Serghei, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului s.Ciocana, privind decăderea din drepturile părintești.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru